

INIGO AZKONA

**Asier
Blas
Mendoza**

EHUKO
IRAKASLEA

Kataluniako etorkizunari begira

KATALUNIako HAUTESKUNDEAK plebiszi-
tarioak izan dira. Datu guztiak garbi utzi
dute. Galderari erantzun argia eman zieten
hautagaitzek lortu zituzten emaitza hobe-
renak, partaidetza inoiz Katalunian egon
den bigarren altuena izan da eta interpre-
tazio gehienak, alderdien artean eta nazio-
arteko hedabideen artean, plebiszitu bati
dagozkion motakoak izan dira.

Lehenengo aldiz historian Kataluniak
bere estatus politikoari buruz erabakitze-
ko eskubidea egikaritu du. Herrialde batek
pauso hori ematen duenean, ez dago atze-
ra bueltarik, eta hori jatorrizko estatuak
badaki, horregatik zuhurra bada eskubide
hori erregulatu egiten du. Beraz, norbaitek
irabazi baditu irailaren 27ko hauteskun-
deak, hori katalan herria izan da. Etxean
eta nazioartean aditzera eman dute *demos*
soberano bat dagoela Katalunian.

*Etorkizunari begira, lehenengo erronka
abenduko Espainiako hauteskundeak
izango dira. Katalunian bigarren itzuli
papera bete dezakete. Unionismoak
emaitza onak lortzen baditu eragingo dio
sezesio prozesuari. Antzera gerta daiteke
Espainia mailako emaitzekin, zeresan
handia emango dute Bartzelonan*

Beste kontu bat da independentzia.
Aldekoek emaitza oso onak izan dituzte,
baina ez dira nahikoak azken geltokira iris-
teko. Botoetan oinarrituriko aldebakarre-
ko sezesio aldarrikapenak sostengatu dire-
nean, gutxienez, parlamentuan edota
erreferendumean bi hereneko gehiengo-
arekin egin dute. Beraz, Kataluniako
%47,74a ez da nahikoa independentzia
gauzatzeko, bai ordea sezesio prozesuare-
kin aurrera jarraitzeko Parlamentuko dipu-
tatuen gehiengo osoa independentista
izango delako.

Etorkizunari begira, lehenengo erronka
abenduko Espainiako hauteskundeak
izango dira. Katalunian bigarren itzuli
papera bete dezakete. Unionismoak emai-
tza onak lortzen baditu eragingo dio seze-
sio prozesuari. Antzera gerta daiteke

Espainia mailako emaitzekin, zeresan han-
dia emango dute Bartzelonan. Hauen ara-
bera, 2016 eta 2017rako hiru eskenatoki
aurreikusi daitezke:

1) Madrilek abenduko hauteskunde-
en ostean aldebakarreko dinamika hausten
du prozesua bere legalitatearen baitan
egokitzeko. Erreforma konstituzional
serio bati ekiten dio eta Kataluniari propo-
samen erakargarri bat egiten, estatus berri
bat proposatuz eta bere sezesiorako eraba-
kitze eskubidea onartuz Kanadako argita-
sun legearen ildotik.

2) Gobernu independentista berriak
aldebakarreko estrategian sakonduz Esta-
tu katalana eraikitzen joan ahala, hirugar-
ren bidearen defendatzaile diren horiek
posizioa hartzera derrigortuko ditu, batez
ere, Espainiatik inolako proposamen
seriorik etortzen ez bada. Ondorioz, hiru-
garren bideko boto-emaitzek eta politika-
riek independentismora lotzeko pizgarri
asko izango dituzte. Uneren batean Kata-
luniako Legebiltzarrean aldebakarreko
independentzia aldarrikapena botatzen
bada, litekeena da oraingo 72 diputatuen
gehiengoa baino zabalago batek ematea
sostengua. Une horretatik aurrera, hautes-
kunde konstituziogileen edota sezesio
erreferendumaren unea iritsiko da Katalu-
niako legalitatearen baitan.

3) Bigarren agertokian, independen-
tzian bukatu aurretik, Espainiak, desespe-
ratua eta kanpo presio pean, Estatu kata-
lan berriarekin konfederazio akordio bat
(izen desberdinak hartu ditzake) sinatu
dezake eta autodeterminaziorako eskubi-
dea aitortuko lioke (seguruena urte
batzuetako kadentziarekin, hau da, hiru,
lau edo X urtetan ez erabiltzeko konpro-
misoarekin).

Abenduko hauteskundeetan ez dirudi
Espainiak bere itsukeria albo batera utziko
duenik, baina katalanek gauzak txukun
egiten jarraitzen badute, Mendebaldeak
derrigortu egingo du Espainia hirugarren
agertokia negoziatzera. Europar Batasu-
nak eta NATOk barne sezesio bat onartu
behar badute, era pausatuan, kontrolatuan
eta ordenatuan egitea lehenetsiko dute,
aldaketa drastikoak saihestuz. ■